

ו. החל מיום ראשון בשבוע הקודם לראש השנה, משכימים לסליחות. נוהגים לומר סליחות לכחות ארבעה ימים ולכן, אם חל ראש השנה ביום שני או ביום שלישי, מתחילים מיום ראשון של השבוע הקודם. (סעיף ה)

מנהג הספרדים: מתחילים באמירת הסליחות החל מא' באלול (בי' דראש חודש אלול) באשמרת הבקר, או לאחר חצות הלילה.

עד מתי אומרים סליחות?

מנהג רב העדות: אומרים סליחות עד יום הכפורים

מנהג חב"ד: אומרים סליחות רק עד ראש השנה. (ספר המנהגים)

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק א

נו. שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל ראש השנה, כְּיוֹמָא אַרְיִכְתָּא דְּמִיָּא (=כְּיוֹם אֶחָד אַרְבֵּי הֵם נִחְשָׁבִים) וּקְדָשָׁה אַחַת לָהֶן. וְלָכֵן נִחְלָקוּ הַפּוֹסְקִים, אִם לְבָרָה 'שְׁהַחֲיֵנוּ' אוֹ לֹא בְּלִיל שְׁנֵי, בְּקִדּוּשׁ וּבִהְדֻלָּתָהּ הַנּוֹרוֹת. כִּי יֵשׁ אוֹמְרִים, כִּיֹּן שְׁקִדָּשָׁה אַחַת הֵן, וּבְכָר בָּרָה 'שְׁהַחֲיֵנוּ' בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, אֵינִי צָרִיךְ לְבָרָה עוֹד בְּשֵׁנִי. (סְעִיף כג)

נז. עַל כֵּן, לְצֵאת מִיַּד הַסֶּפֶק, נוֹהֲגִים שְׁבִקְדוּשׁ לֵיל שְׁנֵי מַזְיָחִין עַל הַשְּׁלָחֹן פְּרֵי חֲדָשׁ אוֹ שְׁלוֹבֵשׁ בְּגָד חֲדָשׁ, שֶׁתִּהְיֶה בְּרִפְת 'שְׁהַחֲיֵנוּ' שְׁבִקְדוּשׁ גַּם עַל הַפְּרֵי אוֹ הַבְּגָד. וְאִם אֵין לוֹ - אֵינִי מַעֲכֵב אֶת הַבְּרָכָה, וְאוֹמֵר 'שְׁהַחֲיֵנוּ' בְּקִדּוּשׁ (כְּדֻעָה שְׁמֻבָּרְכִים). (סְעִיף כג)

מִנְהַג חב"ד: אוֹכְלִים אֶת הַפְּרֵי הַחֲדָשׁ אַחֵר הַקִּדּוּשׁ לִפְנֵי נְטִילַת יָדַיִם לְסַעֲדָה. וְאִם אָכַל כְּצִיַּת מִהַפְּרֵי יִבְרָה בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה קֹדֶם הַנְּטִילָה.

נח. וְכֵן הָאִשָּׁה בְּהִדְלָקַת הַנּוֹרוֹת בְּלִיל שְׁנֵי תִלְבֵּשׁ בְּגָד חֲדָשׁ אוֹ תַנִּיחַ פְּרֵי חֲדָשׁ, שֶׁתִּהְיֶה בְּרִפְת 'שְׁהַחֲיֵנוּ' גַּם עַל זֶה. וְאִם אֵין לָהּ, אֵינִי מַעֲכֵב (=יִכּוֹלָה לְבָרָה) אֶת הַבְּרָכָה. (סְעִיף כג)

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, כרק ב

- א. עבירות שגין אדם לחברו אין יום הכפונרים מכפר עד שירצה את חברו.
- ג. אם חטא פנגד חברו, אפלו בדבור, צריך לפיסו. ומחייב ללכת בעצמו לפיסו. אף אם קשה עליו לבקש אישית, או שהוא מבין כי יותר קרוב (יש יותר סכוי) שיתפייס על ידי אמצעי (=אדם אחר שיתגד ביניהם). יעשה זאת על ידי אמצעי. (סעיף ד)

כתב אדמו"ר הזקן: כשמבקש מחילה צריך לפרט את החטא שחטא לחברו, ואם יודע שחברו יתבייש בזה, לא יפרטנו.¹

כשהולך לפייס את חברו, יקח עמו שלשה אנשים. ואם לא יתפייס בפעם הראשונה, ילך שוב עם שלשה אנשים לפיסו, ואם לא יתפייס אז, ילך פעם שלישית עם שלשה אנשים. ובכל פעם ינסה לפיסו במין רצוי אחר. ואם לא התפייס בשלש פעמים, אינו זקוק לבקשו עוד, אבל יודיע לפני עשרה אנשים שבקש ממנו מחילה ואינו רוצה למחל לו. ואם רוצה להחמיר על עצמו ולנסות שוב לפיסו, הרשות בידו, ובלבד שלא יהיה שם בזיון התורה. ואם פגע ברבו, אפלו אם אינו רבו המבהק אלא שלמד ממנו דברי תורה, צריך לבקשו כמה פעמים עד שיתפייס.²

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק ד

יג. **הַסֶּכֶךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת מַגְדוּלִי קֶרֶקַע תְּלוּשִׁים שְׂאִינָם מְקַבְּלִים טְמֵאָה וְאֵינָם**
קְשׁוּרִים יָחַד. (סְעִיף ג).

טו. **לְכַתְּחֻלָּה רְאוּי לְהַחְמִיר** שְׁלֹא לְהַנִּיחַ עַל
 הַסֶּכֶה **דְּבַר הַמְּקַבֵּל טְמֵאָה** וְעָלִיו לְהַנִּיחַ
 אֶת הַסֶּכֶךְ, כְּגוֹן: כֶּסֶף וְסִפְסָל. וַיֵּשׁ **לְהַחְמִיר**
 אֲפֹלוּ שְׁלֹא לָשִׂים אוֹתָם עַל הַסֶּכֶךְ בְּרֹק כְּדִי
 לְהַחֲזִיקוֹ שְׁלֹא יִפֹּל. כְּמוֹ כֵּן כָּלִי מִתְּכַת רְאוּי
 לְהַחְמִיר שְׁלֹא לְהַנִּיחַ עָלֵיהֶם אֶת הַסֶּכֶךְ, כִּיּוֹן
 שְׂאִינָם רְאוּיִים לְסִכּוּף.

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק ז

ה. מי שטענה **בימות הגשמים** ובמקום לומר '**משיב הרוח ומוריד הגשם**' אומר '**מוריד הטל**':

אם נזכר קדם שאמר את **שם ה'** בסיום ה**ברכה** ('ברוך אתה ה' **מחיה המתים**') - ישלים ולאמר מיד כשנזכר, ובלבד (=בתנאי) שלא יהא באמצע ענין. כגון, אם נזכר בעת אמירת התבות (=המלים) 'ומקיים אמונתו' - לא לאמר מיד '**משיב הרוח**', אלא ימשיך ויסים את הענין בתבות '**לישגי עפר**', ולאחריהן לאמר '**משיב הרוח ומוריד הגשם**', וימשיך בתפלה - 'מי כמוך בעל גבורות וכו'.

אם נזכר רק לאחר שאמר כבר 'ברוך אתה ה' בסיום הברכה - ימשיך הלאה ואינו צריך לחזור ולהזכיר גשם, מפני שהזכיר טל. (סעיף ג)

דעת אדמו"ר הזקן: כיון שאמר 'מוריד הטל', אינו צריך לחזור ולומר '**משיב הרוח ומוריד הגשם**' - אף אם עדין לא סים את הברכה¹.

הלכות והליכות חלק א, הלכות תפילה, פרק יד

כט. מִתְחַלֵּת שְׁעָה עֲשִׁירִית וְאַיִלָּה, מִשְׁעוֹת זְמַנִּיּוֹת שֶׁל הַיּוֹם (=אַחֲרֵי הַצִּהָרִים),
 מִצָּוָה לְהַמְנִיעַ מִלְּקַבֵּעַ סְעוּדָה (=אֲרוּחָה עִם לֶחֶם), אֲפִלּוּ סְעוּדָה שֶׁרָגִיל בָּהּ
 בַּיָּמֹת הַחֹל. (סעיף י)

ל. סְעוּדָה גְּדוֹלָה, שְׂאִינוּ רָגִיל בָּהּ גַּם בַּיָּמֹת הַחֹל, אָסוּר לַעֲשׂוֹת בְּכָל הַיּוֹם
 אֲפִלּוּ בַּבֶּקֶר. אֲךָ אִם הִיא סְעוּדַת מִצְוָה שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְדַחוּתָהּ לַיּוֹם אַחֵר -
 כְּגוֹן: בְּרִית מִילָּה, וּפְדִיּוֹן הַבֵּן וְכַדּוּמָה - מִתָּר לַעֲשׂוֹתָהּ בַּעֲרֵב שַׁבָּת. אֲךָ נִכּוֹן
 לְהַקְדִּימָהּ לְשַׁעוֹת הַבֶּקֶר, וְלֹא יִרְבֶּה לֶאֱכֹל בָּהּ. הַטַּעַם לָכֵן, כִּדֵּי שְׂיֵאכֹל אֶת
 סְעוּדַת הַשַּׁבָּת לְתֵאבוֹן. (סעיף י)

הלכות והליכות חלק ב, הלכות שבת פרק א

לצורך דבר נחוץ - **מִתֵּר** לָהּ לְהִתְנֹת שְׂאִינָה **מְקַבֵּלַת שַׁבָּת בְּהַדְלַקַת הַנְּרוֹת**.
 תִּנָּאֵי זֶה יָכוֹל לִהְיוֹת גַּם בְּלִבָּהּ (=מִבְּלִי לְהוֹצִיא זֹאת בְּדַבּוּר). (סעיף ד)

לְדַעַת אֲדַמוּ"ר הֶזְקֵן: אִם אִינָה **מְקַבֵּלַת אֶת הַשַּׁבָּת בְּהַדְלַקַת נְרוֹת**, עָלֶיהָ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמָּה אֶת הַשַּׁבָּת תּוֹךְ 10 דְּקוֹת מִזְמַן הַהַדְלָקָה, כְּדִי שִׁיְהֶא נִכָּר שֶׁהַהַדְלָקָה הִיְתָה לְכַבּוֹד שַׁבָּת. וְאִם אִינָה יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת כָּךְ, עָדִיף שִׂידְלִיק הַבֶּעַל וַיִּבְרָךְ. וְאִם הַבֶּעַל אִינוֹ יָכוֹל לְהַדְלִיק (אִינוֹ בְּבִית), תְּדַלִּיק הָאִשָּׁה וְתִבְרָךְ וַיַּבְעֵלָה **יְקַבֵּל עָלֶיהָ אֶת הַשַּׁבָּת** סְמוּךְ לְהַדְלַקְתָּהּ.

כו. אִם הָאִישׁ **מְדַלִּיק אֶת הַנְּרוֹת**, וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אַחֲרֵי כֵן אִיזוֹ **מְלָאכָה** - טוֹב גַּם כֵּן שִׁיִּתְּנָה שְׂאִינוֹ **מְקַבֵּל שַׁבָּת בְּהַדְלַקַת הַנְּרוֹת**. אֲךָ **בְּדִיעְבָּר**, אִם לֹא הִתְּנָה כֵּן, יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה אַחֲרֵי כֵן. הַטַּעַם לָכֵךְ, מִפְּנֵי שֶׁבְּהַדְלַקַת הָאִישׁ אֵין **מְנַהֵג** שֶׁהוּא יְקַבֵּל אֶת הַשַּׁבָּת. (סעיף ז)

לְדַעַת אֲדַמוּ"ר הֶזְקֵן: גַּם הָאִישׁ צָרִיךְ לְקַבֵּל אֶת הַשַּׁבָּת סְמוּךְ לְזְמַן הַדְלַקְתּוֹ, תּוֹךְ 10 דְּקוֹת, אֲךָ לֹא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן אִם מְדַלִּיק בְּחֻצֵי הַשָּׂעָה שֶׁלִּפְנֵי הַשָּׂעִיפָה²².

הלכות והליכות חלק ב', הלכות שבת, פרק ב

- טו. ממה שִנֵּאמַר "וַיִּדְבֹר דְבָר", דְּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבָרָכָה: שְׁלֹא יִהְיֶה דְבוּרָה שֶׁל **שֶׁבֶת** כְּדְבוּרָה שֶׁל **חל**. לָכֵן, **אָסוּר** לוֹמַר עַל **מְלָאכָה** שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹתָהּ בְּ**שֶׁבֶת**: 'דְּבָר זֶה אֶעֱשֶׂה לְמַחֲרָ', או 'סְחוּרָה פְּלוֹנִית אֶקְנֶה לְמַחֲרָ'. אֲבָל מִתֵּר לוֹמַר: 'לְמָקוֹם פְּלוֹנִי אֵלֶךְ לְמַחֲרָ', וּבְלִבִּי שְׁלֹא יִזְכִּיר בְּמִפְרָשׁ אֶת הַלְשׁוֹן 'נִסְיָעָה' וְכִדּוּמָה הָאָסוּרָה בְּשֶׁבֶת. (סְעִיף ד')
- טז. לֹא יֵאמַר אָדָם לַפּוֹעֵל תָּבוֹא אֵלַי בָּעֶרֶב מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמִדְבָּר בְּפִרוּשׁ שְׂרוּצָה לְשָׁכְרוֹ אֶף מִתֵּר לוֹמַר בְּדֶרֶךְ רִמָּז. (סְעִיף ז')

הלכות והליכות , חלק ב', הלכות שבת, פרק כה

כז. אם טעה ב**תכלות העמידה** של **שבת** או **יום טוב**, והתחיל לומר **ברכות**
אמצעיות של חל, ונזכר באמצע הברכה שהיום שבת - צריך לגמור את
 הברכה שהתחיל בה, ורק אחר־כך יתחיל בברכה אמצעית של שבת, או
 יום טוב.

הלכות והליכות חלק ב', הלכות שבת, פרק ג

כח. מי ששָׁכַח, או נֹאֲנֵס, או שֶׁהִזִּיד (=בְּכַוְנָה) וְלֹא הִבְדִּיל בְּמוֹצְאֵי שַׁבָּת -
 לְכַתְּחֻלָּה יִבְדִּיל לְמַחֵר, בַּיּוֹם רִאשׁוֹן, וְלֹא יִטְעַם כָּלוּם עַד שֶׁיִּבְדִּיל. וְאִם לֹא
 הִבְדִּיל גַּם אַז, יָכוֹל לְהִבְדִּיל עַד לַפְּנֵי שְׁקִיעַת הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁל יוֹם שְׁלִישִׁי²². אָךְ
 כְּשֶׁמִּבְדִּיל מִיּוֹם רִאשׁוֹן וְאֵילָךְ - לֹא יִבְרַךְ עַל הַבְּשָׂמִים וְעַל הַנֵּר, אֲלֹא רַק
 אֶת בְּרַכַּת "בּוֹרֵא פְּרֵי הָאֲדָמָה" וּבְרַכַּת "הַמַּבְדִּיל". (סעיף טו)

כט. אִם לֹא הִבְדִּיל עַד לְאַחֵר שְׁנֵגְמַר יוֹם שְׁלִישִׁי - אֵינוֹ יָכוֹל לְהִבְדִּיל יוֹתֵר. כִּי
 שְׁלוֹשָׁה יָמִים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל הַשָּׁבוּעַ, נִקְרָאִים הַיָּמִים שְׁלֹאֲחֵר הַשַּׁבָּת,
 וְהֵם בְּכָלֵל מוֹצְאֵי שַׁבָּת. אֲבָל שְׁלֹשָׁה יָמִים הָאַחֲרוֹנִים, נִקְרָאִים הַיָּמִים
 שְׁלִפְנֵי הַשַּׁבָּת הַבָּאָה, וְאֵין לָהֶם עֲנִין (=קֶשֶׁר) לַשַּׁבָּת שֶׁעֲבָרָה. (סעיף טז)

הלכות והליכות חלק ב', הלכות שבת, פרק ו

יג. הַשֵּׁלֵג וְהַבָּרָד אֵין מִרְסָקִין אוֹתָן **בַּיָּדִים**, דְּהֵינּוּ לְשִׁבְרָם כְּדִי שְׂיִזְוּבוּ מִימֵיהֶם, אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַכּוֹס שֶׁל יַיִן אוֹ מַיִם, וְהֵם נִמּוֹחִים מֵאֲלֵיהֶם. (סְעִיף יד)

הַמַּחֲשָׁה מַעֲשִׂית^א:

כְּשֶׁרוֹצֶה לְהַכְנִים חֲתִיכַת קֶרַח לְתוֹךְ כּוֹס מַשְׁקָה כְּדִי לְקַרְרוֹ, רָצוּי שֶׁלֹּא יִשְׁפֹּךְ אֶת הַמַּשְׁקָה עַל הַקֶּרַח, כִּי אִזּוֹ נִחְשָׁב כְּאִלוֹ מִרְסָקוֹ בַּיָּדִים, אֲלֹא קֹדֶם כָּל יָשִׁים אֶת הַמַּשְׁקָה בַּכּוֹס, וְאַחֵר כֵּן יַכְנִים לְתוֹכוֹ אֶת הַקֶּרַח.

הלכות והליכות חלק ב', הלכות שבת, פרק י

ל. קימא לן (=נפסק להלכה) **הדלקה עושה מצוה**. פירוש: ההדלקה היא **המצוה**. (סעיף יג)

לא. פיון שפך, הרי בשעת ההדלקה צריכין להיות הנרות במקומן הראוי; אבל אם הדליקו בתחלה למטה משלשה **טפחים** או למעלה מעשרים **אמות**, ואחר כך פשהו דולקים לקחו והניחו במקומן - **פסולין**. (סעיף יג)

לב. מסבה זו, בשעת ההדלקה צריכין הנרות להיות מלאים בשמן **כשעור** הראוי. אבל אם בשעת ההדלקה לא היה שמן כשעור, ואחר כך הוסיף - לא מהני (=לא מועיל). (סעיף יג)

הלכות והליכות חלק א', מעגל השנה, פרק יג

- יג. בְּכָל תַּעֲנִית צָבוּר, מְלַבֵּד תַּשְׁעָה בָּאָב, אוֹכְלִים בְּלִילָה שְׁלֹפְנִיָּה עַד שִׁיעָלָה עֲמוּד הַשֶּׁחַר, וְהוּא שֶׁלֹּא יֵשֶׁן שְׁנַת קֶבֶעַ. (סעיף ח)
- יד. אִם יֵשֶׁן שְׁנַת קֶבֶעַ אָסוּר לוֹ לֶאֱכֹל אוֹ לְשַׁתּוֹת אֶלָּא אִם הִתְנָה קֹדֶם שִׁישֹׁן שִׁיּוּכָל לֶאֱכֹל וְלְשַׁתּוֹת כְּשִׁיקוּם בְּלִילָה. (סעיף ח)
- טו. אִם הוּא רָגִיל לְשַׁתּוֹת לְאַחַר הַשְּׁנָה, אֵינוֹ צָרִיךְ לְהִתְנֹת עַל הַשְּׁתִּיָּה, וּמִתָּר לְשַׁתּוֹת גַּם לֵלֹא תֵּנְאִי. (סעיף ח)

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק ל

כו. כל מקצה אינו אסור אלא בטלטול בידי, כדרך בחל. אבל טלטול כלאחר-
 יד, כגון לטלטלו ברגליו דרך הלכה, או באחורי ידיו (=בצד האחורי של כף
 היד) או בין אצילי ידיו (=בבית השחי) - מתר, מפני שזה שני מדרך
 בחל¹⁵. (סעיף יג)

הלכות והליכות, חלק ב', הלכות שבת, פרק כב

כז. אם שָׁכַח אִיזָה מְקֻצָּה עַל גַּבִּי כָּלִי הַתֵּר שְׁאִינוּ מְקֻצָּה, או שִׁנָּפַל הַמְקֻצָּה לְשֵׁם בְּשֻׁבָּת, וְצָרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָלִי אוּ בְּמִקְוָמוֹ שֶׁל הַכָּלִי - מִתֵּר לְטַלֵּטל אֶת כָּלִי הַתֵּר עִם הַמְקֻצָּה שֶׁעָלָיו (=טַלְטוּל מְקֻצָּה עַל יְדֵי דָּבָר אַחֵר שְׁאִינוּ מְקֻצָּה). אֲךָ אִם אֶפְשָׁר, יִנָּעַר מִתַּחֲלָה אֶת הַמְקֻצָּה וְאַחֵר כִּךְ יְטַלֵּטל אֶת הַתֵּר. לָכֵן, אִם שָׁכַח מַעוֹת בְּכִיס שֶׁל בְּגָדוֹ, וְצָרִיךְ אֶת הַבְּגָד בְּשֻׁבָּת - מִתֵּר לְנָעַר אֶת הַמַּעוֹת, וְאִם אִי־אֶפְשָׁר לְנָעַר אֶת הַמְקֻצָּה בַּמָּקוֹם בּוֹ נִמְצָא, יִכּוֹל לְטַלֵּטל אֶת הַבְּגָד עִם הַמַּעוֹת לְמָקוֹם אַחֵר וּלְנָעְרוֹ שָׁם¹⁶. (סַעֲדִי' יג)

הלכות והליכות , חלק ב', הלכות שבת, פרק כב

ח. כל מקום שנאמר בהלכות **שַׁבָּת**, העושה דבר זה '**חַיֵּב**' - הרי שיש
 בעשייתו משום **אסור מן התורה**¹⁴. וכל מקום שנאמר שהעושה דבר זה
 '**פָּטוּר**' - אסור לעשותו בַּשַּׁבָּת וְאִסּוּרוֹ מִדְּבָרֵי סוּפְרִים, והרי זו הרחקה
 מעשית **מלאכה** האסורה מהתורה; וכל מקום שנאמר ש'**מִתֵּר**' לעשות
 כן וכן - הרי זה **מִתֵּר לַכֶּתֶחֱלָה**.

הלכות והליכות, חלק ב', הלכות שבת, פרק ז

מקור המלאכה

אב המלאכה: זריעה - היא מאבות מלאכה, מפני שהיתה במשכן באותם צמחים שמהם הפיקו את סממני הצבע לצבע את היריעות במשכן.

חרישה - היא מאבות מלאכה, וענינה הוא הכשרת הקרקע לזריעה, כי על ידי החרישה מתרופפים רגבי הקרקע ונעשים ראויים לזריעה.

תולדות המלאכה: תולדת הזרע - כל פעלה העשויה להשביח את הצמיחה של הצמח, העץ והפרי (כמו השקיה)¹.

תולדת החורש - כל פעלה המשביחה את הקרקע ומכשירה אותה לזריעה.

הלכות והליכות, חלק ב', הלכות שבת, פרק ח

א. **אֵילָן**, בֵּין שְׁהוּא **לַח** בֵּין שְׁהוּא **יָבֵשׁ**, אֵין מְשַׁתְּמָשִׁים בּוֹ שׁוּם תְּשֻׁמִּישׁ. אֵין
 עוֹלִין בּוֹ, וְאֵין נִתְּלִין בּוֹ, וְאֶסּוּר לְהַנִּיחַ עָלָיו אֵיצָה חֶפֶץ אוֹ לְטַל מִמֶּנּוּ אוֹ
 לְקַשֵּׁר בּוֹ וְכָל פְּיוּצָא בּוֹ. (סְעִיד ס)

הלכות והליכות , חלק ב', הלכות שבת, פרק ט

הקדמה:

'כלי ראשון' הוא הכלי שעמד בעצמו על האש, ונקרא בשם כלי ראשון גם לאחר שהורידוהו מהאש, משום שעדין הוא חם מאוד ויש בכוחו ל**בשל** את מה שנכנס בתוכו.

ג. אין לשום תבלין לתוך הרטב החם הנמצא ב**כלי ראשון** (הכלי שעמד בעצמו על האש) כשהוא חם בהם **שהיד סולדת בו**, אלא צריך להמתין עד שיתקרר קצת שיהא ראוי לאכילה. (סעיד ג)

המחשה מעשית²²:

יש להזהר שהפך או המצקת שמשתמשים בהם להוצאת אכל מתוך כלי ראשון, יהיו יבשים לגמרי - משום שאם לא כן, הרי הפנים הנמצאים על הפך מתבשלים תוך כדי הכנסתם לכלי ראשון.

ואם משתמש במצקת כמה פעמים ברצף, אין צורך לנגב את המצקת בין פעם לפעם, כל עוד המצקת ומה שעליה חמים עדין; אך אם היתה הפסקה והמצקת הספיקה להצטנן - יש לנגבה שוב לפני הכנסתה לכלי ראשון, משום שהרטיבות הקרה חוזרת ומתחממת וזה נחשב כ**בשול**²³.

הלכות והליכות, חלק ב', הלכות שבת, פרק יג

- ג. מי שיש לו **מחוש** בשניו או בגורנו, או שסובל מצננו (נזלת) או משעול קל או שחש בראשו (=כאב ראש קל) - **אסור** לו לטל שום תרופה כגון גלולות (=כדורים) או טפות. (סימן צא, סעיף ב')
- ד. אך במקרים יוצאים מן הכלל, **מתר** גם למי שסובל מ**מחוש** לקחת תרופה: במקרה של **חשש** שהכאב יגבר ויעשה חולה אם לא יטל תרופה, כגון החש בראשו וקימת אצלו נטיה (=סכוי שזה יתפתח) למיגרנה. **הטעם** לכן - אם יגבר כאבו ויחלה, ישתנה **דינו** לדין **חולה שאין בו סכנה**, שמתר לו לקחת תרופות.

הלכות והליכות , חלק ב', הלכות שבת, פרק כו

ד. אין לערות מים רותחים מְכָלִי ראשון לתוך כוס שיש בה סֶכֶר, אלא יערה תחלה את המים הרותחים לתוך הכוס - שהיא כְּלִי שְׁנִי - ואז יתן בה את הסֶכֶר. (סעיף ג)

המחשה מעשית:

1. אם עבר ויערה מְכָלִי ראשון על מאכל לא מבשל - אסור לאכלו בשבת, ואם ערה על משקה - מותר.¹⁸ ומְכָלִי שְׁנִי מותר לכתחלה לערות על מאכל או משקה, כי כל מה שנקבע להחמיר הוא בהכנסת מאכל בתוך כלי שני עצמו, ולא בערוי מְכָלִי שְׁנִי על מאכל הנמצא בְּכָלִי שְׁלִישִׁי.

2. מותר לערות מְכָלִי ראשון על בקבוק שיש בו מזון (במטרה לחממו), משום שהבקבוק חוצץ בין הערוי לבין האכל.¹⁹ אך אין להניח את הבקבוק בתוך כְּלִי ראשון עצמו, אלא רק בתוך כְּלִי שְׁנִי.²⁰

ראו תמונות להמחשה בספר "הלכות והליכות"
3. מתרמוס לא חשמלי מותר לערות ישירות על מאכל או על סֶכֶר וכדומה, כְּדִין ערוי מְכָלִי שְׁנִי שמותר לכתחלה. אך ראוי להפנע מלהכניס בתוך התרמוס עצמו אפילו דברים שמותר להכניס בְּכָלִי שְׁנִי (כמו סֶכֶר, תבלין וימים) - משום שהוא שומר חם טוב יותר מאשר כְּלִי שְׁנִי רגיל.²¹

מנהג הספרדים²²: נוהגים להתיר לשפך מים מְכָלִי ראשון

על סֶכֶר.

המחשבה מעשית:

1. אם **עבר וערה מקלי ראשון** על מאכל לא מבשול - **אסור** לאכלו בשבת, ואם ערה על משקה - **מותר**¹⁸. ו**מקלי שני** מותר לכתחלה לערות על מאכל או משקה, כי כל מה שנוקבע להחמיר הוא בהקנסת מאכל בתוך כלי שני עצמו, ולא **בערוי מקלי שני** על מאכל הנמצא ב**כלי שלישי**.

2. **מותר לערות מקלי ראשון** על בקבוק שיש בו מזון (במטרה לחמומו), משום שהבקבוק חוצץ בין הערוי לבין האכל¹⁹. אך אין להניח את הבקבוק בתוך **כלי ראשון** עצמו, אלא רק בתוך **כלי שני**²⁰.

3. מתרמוס לא חשמלי **מותר** לערות ישירות על מאכל או על סכר וכדומה, **כדין ערוי מקלי שני** ש**מותר** לכתחלה. אך ראוי להמנע מלהקניס בתוך התרמוס עצמו אפילו דברים שמותר להקניס ב**כלי שני** (כמו סכר, תבלין וימים) - משום שהוא שומר חם טוב יותר מאשר כלי שני רגיל²¹.

הלכות והליכות, חלק ב', הלכות שבת, פרק יג

ח. פִּשְׁטִידָה שְׁיִישׁ בָּהּ שָׁמֶן - אֵין לְהַעֲמִידָה סָמוּךְ לַמְדוּרָה אוֹ עַל הַתַּנּוּר בְּמָקוֹם שְׂיִכּוּלָה לְרוֹתַח שָׁם, וְאַפְלוּ **אֵין בְּדַעַתוֹ** אֶלֶּא לְחַמְמָה, **אָסוּר**. (סעיף ד)

דְּבָרֵי אַדְמו"ר הַזֶּקֶן²⁸: **תְּבַשִּׁיל יֵבֶשׁ** שְׂאִין בּוֹ רֶטֶב כָּלֵל, אִם
נִתְבַשִּׁיל כָּל צָרְכוֹ - אֶפְלוּ אִם נִצְטָנָן לְגַמְרֵי **מָתָר** לְחַמְמוֹ
 בְּתוֹךְ כָּלִי רוֹתַח, כִּי מִפִּיֶּן שֶׁכָּבֵר הַתְּבַשִּׁיל **אֵין בְּשׁוּל אַחֵר**
בְּשׁוּל בְּדָבָר יֵבֶשׁ.

אָבֵל דְּבָר לַח - **יֵשׁ בּוֹ בְּשׁוּל אַחֵר בְּשׁוּל**. וְלָכֵן קִדְּרָה
 שְׁיִישׁ בָּהּ תְּבַשִּׁיל לַח, אֵין לְהַחֵם אוֹתָהּ אֶלֶּא בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא
 יוּכַל הַתְּבַשִּׁיל לְהִתְחַמֵּם עַד שֶׁתֵּהֵא **הִיד סוּלָדַת בּוֹ**, מִפְּנֵי
 שֶׁבְּרֶטֶב שֶׁנִּצְטָנָן יֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם בְּשׁוּל.

הלכות והליכות, חלק ב', הלכות שבת, פרק יג

ט. מכיון שיש הרבה פרטים בהגדרת ה'רשיות' - מהי רשות הרבים ומהי פרמלית ומהי רשות היחיד - לכן בעיר שאין בה ערוב (המפקח על ידי רב מסמך), מי שאינו בקי צריך להזהר שלא לטלטל שום חפץ במקום למקום, אלא במקום שהתור ברור לו בודאות. (סימן פב, סעיף ב)

מנהג הספרדים (ועוד קהלות): החרדים לדבר ה' משתדלים שלא לטלטל כלל בשבת ברחוב, גם במקום שהתקינו בו ערוב, משום שחוששים לדעה שהערוב הנעשה כיום אינו מועיל מסבות שונות. אך אין למחות ביד המקלים והמטלטלים. וגם המחמירים ונוהגים שלא לסמך על הערוב, מקלים לטלטל על ידי קטן שעדין לא הגיע לגיל מצוות. (כמוכן בתנאי שיש ערוב מינימלי).

הלכות והליכות , חלק ב', הלכות שבת, פרק כא

לא. **קְרִיאַת הַמַּגֵּלָה** שֶׁל לַיְלָה **אָסוּר** לְקִרּוֹת קֹדֶם **צֵאת הַכּוֹכָבִים**, אֲף עַל פִּי
 שְׂמֻצְטֵעַר הַרְבֵּה מַחֲמַת (=בְּגִלָּל) **הַתַּעֲנִית**. אֲף יָכוֹל לְטַעַם קֶצֶת קֹדֶם
 הַמַּגֵּלָה, כְּגוֹן קָפָה וְכַדוּמָה, כִּדִּי לְהַתְחַזֵּק מְעֵט מַחְלֹשֶׁת הַתַּעֲנִית. (סְעִיף ח)

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק טז

כח. בְּעָרִים שְׂאֵינָן מְקַפּוֹת חוֹמָה מִימּוֹת יְהוֹשֻׁעַ, נוֹהֲגִין בְּשׁוֹשׁן פּוּרִים קֶצֶת
 מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה, וְאֵין אוֹמְרִים בּוֹ 'תַּחֲנוּן' וְאִסּוּר בְּהִסְפֹּד וְתַעֲנִית, אֲבָל אֵין
 אוֹמְרִים בּוֹ 'וְעַל הַנָּסִים'. (סעיף ט)

כט. בְּעָרִים אֵלֶּה מִתָּר לַעֲרוֹךְ בְּשׁוֹשׁן פּוּרִים נְשׂוּאִין, פִּינּוֹן שְׂאֵין קוֹרְאִים בּוֹ אֶת
 הַמְּגִלָּה. אֲבָל בַּיּוֹם שֶׁקּוֹרִין אֶת הַמְּגִלָּה, שָׂאֵז עֶקֶר הַשִּׁמְחָה, אֵין עוֹשִׂין
 נְשׂוּאִין, מִשּׁוּם שֶׁ"אֵין מַעֲרָבִין שִׁמְחָה בְּשִׁמְחָה". (סעיף ט)

מנהג הספרדים: מתר לערוך נשואין גם בפורים עצמו.

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק יז

לב. ואם מצא חמץ ביום טוב או בשבת (שבת חל המועד או שבת שחל בזה
 ערב פסח), שאסור לטלטלו אז משום דהוי (=שהוא) מקצה, יכסהו בכלי
 כדי שלא יבואו לאכל ממנו, ואחרי צאת השבת או ההג יעבירונו לחדר הסגור
 שמכר לנכרי. [ואם אין לו חדר או מקום שמכר לנכרי - ישורף אותו]. (סעיף יז)

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק יט

- א. כל דְּבַר שֶׁיֵּשׁ בוֹ **תַּעֲרֹבֶת חֶמֶץ**, וְאִפְלוּ אֵין בוֹ **חֶמֶץ בְּעֵין** (=חֶמֶץ מִמּוֹשִׁי) רַק טַעַם שֶׁל חֶמֶץ, כְּגוֹן שֶׁהִסִּירוּ אֶת הַחֶמֶץ עֲצָמוֹ מִהִמָּאֵכָל, מְכַל מְקוֹם **אָסוּר** לַהֲשֹׂהוֹתוֹ בַּפֶּסַח. (סעיף א)
- ד. אִם הַחֶמֶץ נִפְסַל וְנִפְסַד (=הִתְקַלְקַל) לְגַמְרֵי מַאֲכִילַת הַכֶּלֶב קִדְּם הַפֶּסַח, מִתֵּר בַּפֶּסַח בַּהֲנָאָה וּבִשְׂהִיָּה [אךְ לֹא בַּאֲכִילָה]. (סעיף ה)

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק כ

יא. **יִזְהַר** הַמְקַדֵּשׁ, וַיִּזְהֵר לְבָנָי בֵּיתוֹ, שְׂיִשְׁתּוּ מִכָּל כּוֹס לְכָל הַפָּחוֹת אֶת הָרֹב בְּפַעַם אַחַת. וְאִם אָפְשׁוּר, טוֹב לַעֲשׂוֹת כְּדַעַת הַפּוֹסְקִים לַשְּׁתוֹת כּוֹס שְׁלֵמָה בְּכָל **אַרְבַּע הַפּוֹסוֹת**. (סעיף ב)

דַּעַת אֲדַמו"ר הַזָּקֵן: הָעֶקֶר הוּא שְׂמִסְפִּיק שְׁתֵּית רֹב **רַבִּיעִית** [44 גָּרַם], אֲלֹא שְׁטוֹב **לְחוּשׁ** וְלַשְּׁתוֹת אֶת כָּל הַכּוֹס. וְאִם קָשָׁה לוֹ, מִסְפִּיק לַשְּׁתוֹת אֶת הָרֹב.

יב. **לְכַתְחֻלָּה** צָרִיךְ לַשְּׁתוֹת בְּפַעַם אַחַת אֶת הַיַּיִן שֶׁבַכּוֹס. אֲבָל **בְּדִיעָבֵד** אִפְלוּ אִם הַפְסִיק כְּמָה פְּעָמִים בְּאֻמְצֵעַ **יֵצֵא יְדֵי חוּבָה**, אִם לֹא שָׁהָה מִתְחִלַּת הַשְּׁתִּיָּה עַד סוּפָה יוֹתֵר מִפְּדֵי **אֲכִילַת פָּרֶס** [4 דַּקּוֹת].

מְנַהֵג חב"ד: בְּכָל **אַרְבַּע הַפּוֹסוֹת** שׁוֹתִים אֶת כָּל הַכּוֹס, וּגְבֶת אַחַת.

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק כח

יד. אם טעה ב**פְּסִיָּרָה**, כְּגוֹן שֶׁהָיָה צָרִיךְ לומר "שְׁשֶׁה יָמִים" וְאָמַר "חֲמִשָּׁה יָמִים", אם נִזְכַּר כָּל זְמַן שְׁעוֹסֵק בַּפְּסִיָּרָה - חוֹזֵר וְסוֹפֵר כְּרָאוי וְאֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ שְׁנִית. אֲבָל אם הַפְּסִיק בְּעֲנִיָּנִים אַחֲרֵים³ - צָרִיךְ לְבָרֵךְ שְׁנִית. (סעיף ד)

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק כט

ב. אם התינוק לכלך את הקרקע (הרצפה) או כלי עץ, **מתור** לשפך עליהם מים או להשרותם במים ואף לשפשפם. (סעיף לב)

המחשפה מעשית:

באבן או בעץ אין בעיה של 'כביסה', ולכן מתור להשרותם במים ואף לשפשפם היטב. וכן הדין בזכוכית. וכתבו הפוסקים בדור האחרון, שכן הדין בכלים העשויים מפלסטיק קשיח שמתור להרטובם ולשפשפם.

ג. מנועלים (נעלים) של עור שהתלכלכו, יכול לרחצם במים, אבל **אסור** לשפשפם. (סעיף טז)

דברי אדמו"ר הזקן:

כל כלי עור **מתור** לתן (לשפך) עליו מים להעביר לכלוך, או לשכשכו (להכניס ולנענע) במים עד שיעבר הלכלוך, ואין בזה משום כבוס - שאין כבוס בעור בשכשוף לבדו. אך אסור לשפשוף צדו האחד על צדו האחר כשהוא רטב, מפני שזהו ככבוס גמור, שאסור מדברי סופרים גם בעור.

המחשפה מעשית:

נעלים ותיקי עור, וכן ספות וכסאות ושטיחים מעור, וכן רצועת עור של שעון וכדומה - מתור להשרות אותם בתוך מים או לשפך עליהם מים, אך **אסור** לשפשפם (כשהם רטבים) במטרה לנקותם. וכתבו הפוסקים בדור האחרון, כי יריעות גילון שעושים מהן מפות לשלחן, וכן מוצצים העשויים מנילון, וכדומה, דינם ככלי עור.

הלכות והליכות, חלק ב', הלכות שבת, פרק יד

לא. **מִתָּר לְבָרֵךְ** קטניות שהוא צריך לְאוֹתוֹ הַיּוֹם, אֲבָל לֹא בְּנִפְהָ וְלֹא בְּכִבְרָה, וגם לא יִתְּנֵם לְתוֹךְ הַמֵּיִם כִּדֵּי שִׁתְּצוּף הַפִּסְלָת אוּ הָאֵכָל, אֲלֵא יִבְרֹר בִּיד וּלְקַט מָה שֶׁהוּא נוֹחַ לוֹ יוֹתֵר: אִם נוֹחַ לוֹ לְלַקֵּט הַפִּסְלָת - יִלְקַט הַפִּסְלָת, וְאִם נוֹחַ לוֹ לְלַקֵּט הָאֵכָל - יִלְקַט הָאוֹכֵל. (סעיף ז)

דַּעַת אֲדָמוֹר הַזָּקֵן: מִתָּר לְבָרֵךְ בַּקִּי בְּבָרִים שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹתָם בְּעָרֵב הַחֹם. אִךְ אִם הָיָה אֲפָשׁוּר לְבָרֵךְ בְּעָרֵב יוֹם טוֹב - **אָסוּר לְבָרֵךְ פִּסְלָת מִתּוֹךְ אֵכָל** אֲפִלּוּ בִיד, וּיִבְרֹר **רַק אֵכָל מִתּוֹךְ פִּסְלָת**, כִּמוֹ בְּשִׁשֶּׁבֶת, וְרַק אֶת שְׁצָרִיךְ לֶאֱכֹל לְאַלְתֵּר (מִיד).

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק מא

כ. יֵשׁ הָאוֹמְרִים שֶׁל"ג יָמֵי הָאֲבָלוֹת שֶׁל סְפִירַת הָעֹמֶר מִתְחִילִים בְּב' בְּאֵיֶר
 וּמִסֻּתֵּי־יָמִים בְּעָרֵב שְׁבוּעוֹת. לָכֵן לִדְעָתָם מִתָּר לְהִסְתַּפֵּר וְלִשְׂאֵא אִשָּׁה עַד
 רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֵיֶר.

וַיֵּשׂ אוֹמְרִים שֶׁל"ג יָמֵי הָאֲבָלוֹת מִתְחִילִים בְּיוֹם א' דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֵיֶר
 וּמִסֻּתֵּי־יָמִים בְּג' בְּסִיּוֹן שֶׁהוּא הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן לְשִׁלְשֶׁת יָמֵי הַהֶגְבָּלָה. לָכֵן
 לִדְעָתָם מִתָּר לְהִסְתַּפֵּר וְלִשְׂאֵא אִשָּׁה עַד עָרֵב רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֵיֶר. (סעיף ז).

מְנַהֵג חב"ד: בְּשִׁעַת הַצֶּנֶךְ מִתְיָרִים לִשְׂאֵא אִשָּׁה בְּשִׁלְשֶׁת
 יָמֵי הַהֶגְבָּלָה אֲךָ לֹא לִפְנֵי כֵן מִלְבָּד בְּל"ג בְּעֹמֶר עֲצָמוֹ.

מְנַהֵג הַסְּפָרָדִים: חֲסִידִים וְאַנְשֵׁי מַעֲשֵׂה נוֹהֲגִים כְּמְנַהֵג
 הָאֶר"י ז"ל לֹא לְהִסְתַּפֵּר מִתְחִלַּת יָמֵי הַסְּפִירָה וְעַד עָרֵב
 שְׁבוּעוֹת⁵ וְכֵן מְנַהֵג חב"ד.

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק כט

ה. **אסור** לקלף בצלים וכדומה לצרף שמוש בזמן מאחר יותר - משום **בורר**.
ומתר לקלף רק לצרף **אכילה מידית**. (סעיף טו)

הסבר והרחבה¹⁸: 'קלוף' נחשב כ'**בורר** אכל מתוך פסלת',
אף שבפעל הוא מתעסק בהסרת הפסלת, כיון שזו הדרך
להגיע למאכל. ולכן יש להקפיד על אותם תנאים הנדרשים
בברירת 'אכל מתוך פסלת' - שיהיה זה לצרף **אכילה**
מידית, וכן שלא לעשות זאת בכלי המיוחד לברירה.
מסב זה, **מתר** לקלף בידי או בסכין, אך לא באמצעות מקלף
[וניש המותרים להשתמש במקלף, ובפרט במקרה שבו גם
הקלפה ראויה לאכילה - כגון תפוחים ומלפפונים]¹⁹.

וכשם שמתר לקלף פירות וירקות סמוך לאכילה, כך מתר
להסיר את העור מעל העוף או הדג סמוך לאכילתם. ורבים
מהפוסקים התירו²⁰ להוציא את העצמות הדקות שבבשר
הדג - תוך כדי האכילה, מפמה טעמים. וכן מנהג הספרדים
להתיר זאת²¹.

הלכות והליכות, חלק ב', הלכות שבת, פרק יא

הקדמה:

כְּשֶׁבָּאִים לְהַפְרִיד בֵּין 'אָכַל' ל'פִּסְלָת', נוֹכַל לְהַעֲזֹר בְּשִׁלְשָׁה כְּלָלִים, הָרְמוּזִים בְּרָאשֵׁי הַתְּבוּת שֶׁל הַמֶּלֶךְ אֱי"ל: אָכַל, יָד, לְאַתֵּר:

- א - מִתֵּר לְהוֹצִיא אֶת הָאֵכֶל מִתּוֹךְ הַפִּסְלָת, אָבֵל לֹא לְהַפְּקֹד!
- י - מִתֵּר לַעֲשׂוֹת זֹאת בַּיָּד (וְכִדּוּמָה), אָבֵל לֹא בְּאַמְצָעוֹת כָּלִי מִיָּחָד.
- ל - מִתֵּר לַעֲשׂוֹת זֹאת לְאַכִּילָה מִיָּדִית, אָבֵל לֹא לְצַרֵּךְ זָמַן רָחוֹק.

הלכות והליכות , חלק ב', הלכות שבת, פרק יא

יג. מִנְהַג יִשְׂרָאֵל לֹאכֹל מֵאֲכָלֵי חֶלֶב בַּחֹג הַשְּׁבוּעוֹת: לְאַחַר סִיּוּם תְּפִלַּת מוֹסֵף עוֹשִׂים קְדוּשָׁה וְאוֹכְלִים מִיְּגֵי מֵאֲפָה חֶלְבִּיִּים, וְלֵאחֶר הַפְּסָקָה שֶׁל שְׁעָה (לְפָחוֹת) אוֹכְלִים סְעוּדָה בְּשָׂרִית.

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק כט

כא. בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב לַחֹל אוֹ לְחַל הַמוֹעֵד, אוֹמֵר בְּתַפְלָה אֶתָּה חוֹנֶנֶתֵנוּ וּמְבַדִּיל
 עַל הַפֹּס, אֲבָל לֹא עַל הַיָּר וְלֹא עַל הַבְּשָׁמִים, שְׁעֲלִיָּהֶם מְבָרְכִים רַק בְּמוֹצָאֵי
 שַׁבָּת [וְאִם יוֹם טוֹב חָל בְּשַׁבָּת, נוֹהֲגִים כְּמוֹ בְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבָּת]. (סְעִיף יג)

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק מא

- ב. מִצְוָה לְהִרְבּוֹת בְּסַעֲוֵדָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְאִם חָל בַּשָּׁבֹת - יַעֲשֶׂה תַבָּשִׁיל נוֹסֵף לְכָבוֹד רֹאשׁ חֹדֶשׁ, יוֹתֵר מִמָּה שֶׁעוֹשֶׂה בַּשָּׂאָר שְׁבֻתוֹת. (סעיף ב)
- ג. **רֹאשׁ חֹדֶשׁ מִתּוֹר** בַּעֲשִׂית מְלָאכָה. (סעיף ג)
- ד. נָשִׁים נוֹהֲגוֹת שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וּמִנְהֵג הָגוֹן הוּא וְאִין לְהַקֵּל לָהֶן. (סעיף ג)

הַעֲרָה: הַמִּנְהֵג כִּיּוֹם הוּא שֶׁהַנָּשִׁים אֵינָן נִמְנָעוֹת מִמְּלָאכּוֹת שֵׁישׁ בָּהֶן הַכֶּרֶחַ לְצָרְכֵי פְרִנְסָה, חֲנוּךְ וְכִדּוּמָה, אֶךְ נִמְנָעוֹת מִמְּלָאכּוֹת שֶׁאֵפְשָׁר לְדַחּוֹתָן לְיוֹם אֲחֵר.

- ה. **רֹאשׁ חֹדֶשׁ אָסוּר בַּתְּעֲנִית וּבַהֲסָפָד**, וְאִין אוֹמְרִים בּוֹ **תַּחֲנוּן**. (סעיף ו)

הלכות והליכות חלק א, מעגל השנה, פרק מו